

ИНСТИТУТ ПО ОТБРАНА - ВНИ
Вх. № 2-267 от 24.01.2023 г.
Листа

МИНИСТЕРСТВО НА ОТБРАНАТА
ИНСТИТУТ ПО ОТБРАНА „ПРОФЕСОР ЦВЕТАН ЛАЗАРОВ”
София 1592, бул. „Проф. Цветан Лазаров” № 2, факс: 02/92 21 808, <http://di.mod.bg>

СТАНОВИЩЕ

от академик Кирил Любенов Боянов
Българска академия на науките
живущ в София, ул. „Ангел Кънчев” № 15
тел.

по конкурса за заемане на академична длъжност „професор”
за военнослужещ в област на висше образование 5. „Технически науки”,
професионално направление 5.3. „Комуникационна и компютърна
техника“, обявен в „Държавен вестник“ (брой 81 от 11.10.2022 год.), в
изпълнение на Заповед на Министъра на отбраната № ОХ-916 от
28.09.2022 год. за обявяване на конкурс и Решение на Научния съвет на
ИО „Професор Цветан Лазаров“
за избор на Научно жури, Протокол №84 от 09.12.2022 год

с единствен кандидат:

полк. доц. д-р Николай Тодоров Стоянов,
заместник-директор на Институт по отбрана „Професор Цветан Лазаров“

1. Обща характеристика на научно-изследователската, научно-приложната и педагогическата дейност на кандидата

За участие в конкурса и оценка са представени една монография, една глава от колективна монография, три публикувани университетски учебника, една студия и четиридесет и една публикации.

Научно-изследователската дейност на кандидата д-р Н. Стоянов е свързана главно с изследвания в областта на сигурността на информационните и комуникационни технологии за нуждите на отбраната, проектирането и изграждане на автоматизирани информационни системи, на системи за киберсигурност, на криптографски системи и софтуерни реализации, на създаване на математически, технически, експериментални и други модели и методи.

Следвайки авторската справка, основните научни области в които кандидата работи са:

- Подходи, модели, архитектури, изследвания и възможни приложения в областта на защитата на информацията;
- Криптографски методи и механизми;
- Киберсигурност и кибер отбрана.

2. Оценка на специалната подготовка и дейност на кандидата

Доцент д-р Николай Стоянов е утвърден и уважаван научен работник в Института по отбрана към Министерство на отбраната, с много сериозна научна подготовка, продължителен и широко обхванат трудов стаж, както в научно-изследователската и преподавателска сфера, така и в създаването и ръководството при внедряването и експлоатацията на Автоматизирани системи за управление на Министерството на отбраната и Българската армия. В момента заема длъжността Заместник-директор на Института по отбрана. Изключително креативен и комуникативен, с впечатляваща научна производителност, което се вижда от представения списък от

публикации, проекти, разработки и внедрявания и не на последно място от дългия списък цитирания.

Познавайки лично кандидата, неговата работа и научно-приложна продукция, мога уверено да твърдя, че доцент д-р Стоянов има богат професионален опит в областта на управлението на научни колективи и военно-научни институции. Н. Стоянов има значима по обем и с високо качество научно-педагогическа дейност. Под неговото научно ръководство са защитени две докторски дисертации. В настоящия момент е ръководител на пет докторанти.

3. Основни научни резултати и приноси

Основните научни резултати и приноси могат да се формулират както следва:

Подходи, модели, архитектури, изследвания и приложения в областта на защитата на информацията

Предложени са подходи за управление на риска, тестване и оценка на информационната сигурност в компютърни системи. Основни теоретични постановки за защита на информацията, компютърните мрежи и подходи за тестване и анализ на сигурността са представени в публикуваните университетски учебници. Изследванията на съществуващи модели за защита на информацията в нововъзникващите облачни архитектури и предложените подходи и модели са апробирани и имплементирани в редица научно-изследователски проекти.

Криптографски методи и механизми

Квантовият компютър и процесите на обработка са едно от най-големите предизвикателства пред съвременната криптография. Публикувани са изследвания как тези технологии ще окажат влияние на криптографията. Подходите за подобряване на криптографските системи с цел преодоляване на т.нар. квантов фактор са фокусирани върху оценка на

нови криптографски схеми и алгоритми и върху нови подходи за генериране на криптографски ключове. Изследванията и получените резултати са публикувани.

Киберсигурност и кибер отбрана

Кибер пространството и киберсигурността са едни от най-важните въпроси за НАТО, ЕС и страните членки. Изследванията на доцент д-р Николай Стоянов обхващат: подходи за проектиране и изграждане на различни кибер архитектури; анализ и оценка на киберсигурността на системи от критичната инфраструктура, на системи за сигурност и отбрана и на административни информационни системи; използване на подходи за анализ и оценка на киберсигурността на стратегическо, оперативно и тактическо (техническо) ниво; начини и подходи за моделиране на кибер процесите и кибер сигурни взаимодействия в информационни системи; изследване на кибер сигурността в нововъзникващи системни концепции и технологии. Получените научни и научно-приложни приноси са апробирани в множество национални и международни проекти.

4. Оценка на значимостта на приносите за науката и практиката

Цялата научна продукция на кандидата, както и публикуването ѝ в авторитетни научни издания (*осемнадесет от публикациите са в издания индексирани в световно известни бази от данни*) доказват, че резултатите от научната му работа са значими за науката и практиката.

Значимостта на приносите може да се оцени и по приложимостта им в различните реализирани проекти (*24 - международни и 4 - национални*) в които доцент д-р Николай Стоянов е бил ръководител, участник и координатор, в ръководството на научноизследователски колективи и научни работници и специализанти.

5. Критични бележки за представените трудове

Нямам съществени критични бележки към представените от кандидата материали по конкурсната процедура.

6. Заключение

Напълно съм убеден, че доцент д-р Николай Стоянов е високо ерудиран, образован и коректен научен работник, изследовател, преподавател и ръководител. Изпъкват задълбочените и широки познания на кандидата, в областта на конкурса и свързаните с него тематични направления. Общата ми оценка, както и конкретната оценка на научните и практически резултати и приноси ми дават основание да изразя своето положително становище и да предложа на членовете на уважаемото жури да гласуват положително за присъждане на *академичната длъжност „ПРОФЕСОР“, област на висшето образование Технически науки, професионално направление 5.3 Комуникационна и компютърна техника на полковник доцент д-р Николай Тодоров Стоянов.*

7. Оценка на кандидатите

Представените по конкурса документи показват, че кандидатът доцент д-р Николай Стоянов изпълнява всички нормативни изисквания за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“. Той има фундаментални познания в областта на автоматизираните системи и защита на информацията, които прилага успешно.

Убедено и категорично давам **ПОЛОЖИТЕЛНАТА СИ ОЦЕНКА** на кандидата в конкурса за професор полковник доцент д-р Николай Стоянов.

19.01.2023 г.

гр. София

Член на журито: /П/

(академик Кирил Боянов)